

LICHTSPOOR

61ste jaargang 2024 nummer 5

Mijn stellige hoop en verwachting

Deze zomer genoten mijn vrouw en ik van een heerlijke fietsvakantie in Denemarken. Regelmatig stapten we af voor een verstillende stop bij een mooi Luthers kerkje. De taal is ons vreemd maar de symboliek van een open bijbel en liedboek spreekt duidelijke taal.

Natuurlijk maakte ook onze eigen bijbel deel uit van de reisbagage, we lazen er elke dag een stukje uit. We begonnen met de brief van Paulus aan de Efeziërs en vervolgden met die aan de Filippenzen. Opnieuw kwamen we onder de indruk van Paulus. Je kunt zijn brieven niet lezen als toeschouwer, die op afstand blijft. Hij trekt je zijn levensverhaal in. Hij verdiept zijn ervaringen, zoals zijn gevangenschap, door die te duiden als 'alle dienstbaar aan de zaak van Christus'.

Neem Fil. 1:20: 'Het is mijn stellige hoop en verwachting dat ik mij nergens voor zal hoeven te schamen, maar dat Christus in alles wat mij overkomt in alle openheid geëerd zal worden, of ik nu in leven blijf of moet sterven.'

De gemeente van Filippi en Paulus hebben een warme, wederzijdse relatie. Filippi was de eerste plaats in Europa waar de apostel de boodschap van het evangelie bracht. Tijdens Paulus' gevangenschap in Rome betoonde de gemeente van Filippi hem blijvende zorg, in de vorm van geld, gebed en bezoek. De brief is op een blijde

en dankbare toon geschreven en wordt daarom ook wel genoemd: brief van de blijdschap in Christus.

Alles dienstbaar aan de zaak van Christus.

Voor Paulus gaat dit zover dat hij zelfs het in leven blijven, dan wel het sterven, daaraan ondergeschikt maakt. 'Want voor mij is leven Christus en sterven winst.' Je zult het maar zo kunnen zeggen... Deze uitspraak maakt hem overigens niet onverschillig. Zijn conclusie is dat het voor de gemeente beter is dat hij blijft leven. Dan kan hij vruchtbaar blijven. Maar mocht het anders gaan, hij kan het leven loslaten. En ook daar geeft hij hier niet een primair individuele betekenis aan, die beperkt zou blijven tot hemzelf. Het gaat Paulus om de eer van Christus.

Hij schrijft dit alles met de stellige hoop en verwachting dat hij zich nergens voor zal hoeven schamen. Zo straalt hij vertrouwen uit, hij weet van vrede en uitzicht, van troost. Als je op die manier leert onderscheiden waar het op aankomt, ben je tot zegen. Voor jezelf, maar ook voor allen om je heen.

'Het herseninfarct bracht me dichter bij God'

'Ik had het nodig. Want anders ga je maar door.'
Toen Harry Kloosterman 48 was, kreeg hij een herseninfarct. Een keerpunt in zijn leven, zegt hij nu, ruim twintig jaar later. 'Het heeft me dichter bij God gebracht.'

Harry blijkt een boomlange, goedlachse man. Met zijn vrouw Dini woont hij in Monster, nu behorend tot de gemeente Westland, in een rustige nieuwbouwwijk. De hortensia's buiten en de orchideeën binnen steken elkaar qua uitbundigheid naar de kroon. Harry heeft er deze morgen al een fietstochtje op zitten. Dat is met dit fraaie zomerweer geen straf, maar er was ook wel een medische noodzaak: hij heeft diabetes en zijn bloedsuiker, die hij zelf

meet, bleek zojuist aan de hoge kant. Een stukje op de pedalen heeft het niveau tot gunstiger waarden teruggebracht.

De diabetes, die overigens steeds meer opspeelt, is destijds waarschijnlijk de trigger geweest voor het herseninfarct. Harry stond de auto te wassen toen het gebeurde. 'Het gevoel in mijn rechterarm trok weg, ik zag flitsen voor mijn ogen.' Gelukkig was Dini, toen in deeltijd werkzaam in het onderwijs, thuis – het was een woensdagmiddag. Elf dagen lag hij in het ziekenhuis, na ruim een week kon hij zijn voet weer optillen. 'Toen dacht ik: er zit genezing in!' Negen weken verbleef hij in een revalidatiecentrum en vervolgens moest hij vanuit huis revalideren.

Harry is de eerste om te erkennen dat je daarbij zelf helemaal niets in te brengen hebt, maar feit is wel dat deze doorzetter volgens zijn vrouw hard heeft gewerkt aan zijn herstel. 'Als het niet lukte de knoopjes van zijn overhemd vast te maken, probeerde hij net zo lang tot het wél ging.' Zijn fijne motoriek vraagt nog steeds oefening, daar blijkt Lego heel nuttig voor te zijn. Harry: 'Mijn hele rechterkant was verlamd. Maar er gebeuren wonderen.' Hij zal het tijdens dit gesprek meermaals benadrukken: 'Ik ben blij dat er een God is die om mij geeft.'

De vraag wie God voor hem is, ging na het herseninfarct steeds meer leven. Een keerpunt, 'ik had het nodig. Want anders ga je maar door.' Natuurlijk stond zijn leven op z'n kop. 'Het was iets heel moeilijks. Maar ik heb nooit God de schuld gegeven. Het heeft me juist dichter bij hem gebracht.'

Biggen voeren

In 1955 werd Harry geboren in Genemuiden. Of meer precies: in Kamperzeedijk, een buurtschap bestaande uit een lange straat, onder de rook van Genemuiden. Harry was de oudste in een gezin van zeven kinderen, van wie er drie inmiddels zijn overleden. Vader had door tbc nog maar een halve long. Hij runde een klein boerenbedrijf en had daarnaast nog een baantje. Zoon Harry was niet gemaakt voor het boerenleven. 'Ik kon niet melken', lacht hij. Dat vond hij eerlijk gezegd niet heel erg. Wel moest hij, net als de anderen, zijn steentje bijdragen. 'Het gebeurde dat ik vanuit school tussen de middag naar huis moest om de biggen te voeren. En kranten lopen, heb ik ook gedaan.'

Zoals vrijwel iedereen in de omgeving was het gezin kerkelijk meelevend. 'Mijn ouders zeiden: ga maar gewoon twee keer mee naar de kerk.' Ze dwongen niet, het was een welgemeend advies, dat door Harry zonder morren ter harte werd genomen. 'Ik heb er nooit spijt van gehad. Ook ging ik graag naar catechisatie, al moet ik wel zeggen dat ik me daar op dat moment niet zo van bewust was.'

Na zes jaar lagere school genoot hij 2 jaar vglo, een onderwijsvorm die inmiddels is afgeschaft. Op z'n 14e begon zijn werkzame leven: in een fabriek in 's Heerenbroek deed hij inpakwerk. Daarnaast nam hij 's ochtends en 's avonds melkmonsters – jawel,

de jongen die niet kon melken... Hij is ook nog vrachtwagenchauffeur geweest. Kortom, iemand die nooit bang was om de handen uit de mouwen te steken. Altijd vroeg op. Dat laatste doet hij trouwens nog steeds. 'Net als vroeger ga ik om half zes uit bed.' Nu niet om te werken maar om de dag met God te beginnen en daar ruim de tijd voor te nemen. 'Ook dat heb ik geleerd van het herseninfarct.'

Wennen

Harry en Dini leerden elkaar kennen via de IZB, die toen conferenties en 'vakantievormingsweken' organiseerde voor 25-plussers. 'Ik ben met een monster getrouwd', lacht Harry, die meteen toegeeft dat het

een wat belegen grap is. Dini woonde in het kustdorp, was er leerkracht in het basisonderwijs. Harry was graag bereid voor haar te verhuizen. Een groot liefhebber van zee en strand is hij nooit geworden, in tegenstelling tot zijn vrouw, die veel wandelt en als het even kan een stuk strand meepakt op haar route. In 1986 trouwden ze. Kort voor de bruiloft was Harry's dienstverband begonnen in de sector waar deze regio beroemd door is geworden: bij een tuinbouwveiling.

Ze kregen een dochter en vier zoons. 'Tien meter Kloosterman, grappen we weleens', zegt Dini. Inderdaad, de kinderen treden qua lengte duidelijk in de voet-

sporen van hun ouders. De gezinsfoto die als blikvanger de wand siert, laat daarover geen misverstand bestaan: de zoons steken een stuk boven hun partners uit. Inmiddels zijn er zeven kleinkinderen.

Het kostte Harry aanvankelijk wel enige moeite om te wennen aan de mentaliteit van het westen – het directe, het hoge tempo. Hij geeft toe: evenals de Genemuiders zijn de mensen hier harde werkers, 'maar het is toch anders.'

Kerkelijk had hij zijn plek gevonden in de Hervormde Kerk, nu PKN. Een flink deel van de gemeente ging niet mee met de fusie. 'Met de scheuring heb ik nog

steeds moeite', aldus Harry. 'Ik hoop dat ze nog een keer samengaan.' Hij maakte 12 jaar deel uit van de kerkenraad, als diaken.

Kort lontje

Een vader van een flink gezin, die van de ene op de andere dag grotendeels uitgeschakeld wordt, dat valt niet mee. De kinderen waren tussen de 9 en 17 jaar oud. Ook voor Dini was het zwaar. Harry: 'Ik ben blij dat ze gebleven is.' Ze lacht, alsof ze zeggen wil: had je wat anders gedacht dan? Maar ze geeft toe dat het weleens pittig was, zeker toen de kinderen allemaal nog thuis waren. Een herseninfarct brengt nu eenmaal veranderingen mee in iemands karakter. 'De buitenwereld weet dat niet, mensen denken: een heel aardige man. Dat is-ie ook hoor. Maar thuis had hij soms een kort lontje, ook door alle prikkels van de opgroeiende kinderen. Dat is nu natuurlijk minder.'

Hij kon weer halve dagen aan het werk op de veiling. Hoe reageerden zijn collega's na wat hem was overkomen? 'Ze waren ontdaan. En ook begripvol, als mijn suiker te laag was.'

'Ik ben blij dat ze gebleven is'

Of hij op de werkvloer weleens sprak over God? 'Te weinig', erkent hij. Het feit dat hij zich als christen soms een eenling voelde – de meeste collega's hadden weinig met kerk en geloof – hielp ook niet echt. 'Er werd wel eens over me gepraat, dat merkte ik.' Er waren op dit punt ook verrassingen: 'Ik had meer aan de tuinders die naar de veiling kwamen dan aan het personeel. Een keer liep ik een psalm te fluiten. Een tuinder, die net zijn dozen kwam legen, herkende de melodie. "Hee, dat is Psalm 87!", merkte hij op.' Het werd de aanleiding tot een blijvend contact.

Bereid

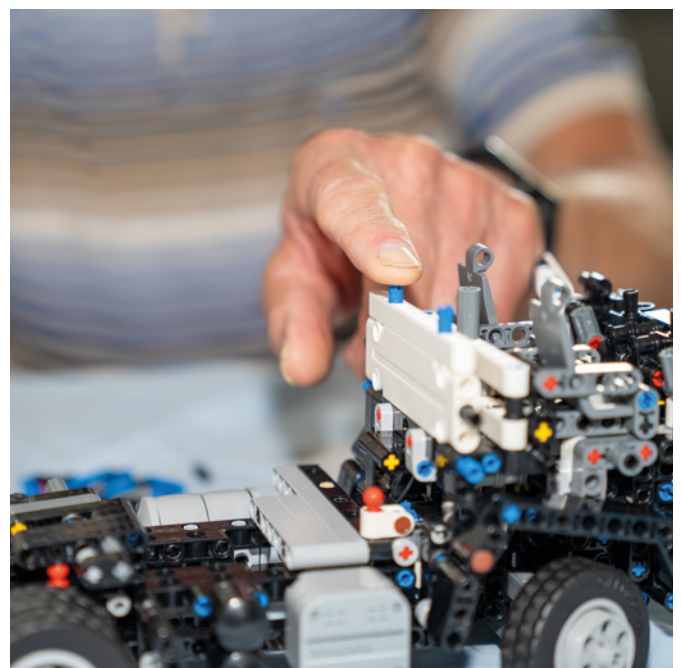
Mede omdat dat praktisch lastig was vanwege verhuizing van het bedrijf, moest Harry afscheid nemen van zijn werk. In 2010 werd hij afgekeurd. 'Maar ik ging zo snel mogelijk vrijwilligerswerk doen. Bij Tafeltje Dekje. De Plusbus. De tuin doen in een verzorgingshuis.' In 2019 kreeg Harry opnieuw een herseninfarct, zij het een lichte variant. Ondanks zijn

kwetsbare gezondheid gaat hij blijmoedig door met dat wat zijn hart heeft: het bezoeken van oudere gemeenteleden. Hij concentreert zich op weduwnaars en andere alleenstaande mannen, 'want normaal wordt het bezoekwerk bijna uitsluitend door vrouwen gedaan.'

De ontmoetingen zijn gouden momenten om te getuigen van Gods leiding in zijn leven. Harry kan het niet genoeg onderstrepen: 'Er gebeuren nog wonderen. Ik ben blij dat er een God is, die met me te maken wil hebben.' Hij realiseert zich dat het ook heel anders had kunnen gaan: 'Ik had er ook niet meer kunnen zijn.'

Dat gegeven geeft hem ook vrijmoedigheid om het onderwerp 'levenseinde' aan te snijden. 'We moeten allemaal bereid zijn.' Een van zijn favoriete liederen is 'Avondzang' in de versie van een Urker mannenkoor. De volgende regels zijn hem uit het hart gegrepen: 'Kom mensen, Hij leeft, 't is nu nog de tijd/Hij kan en Hij geeft, bent u al bereid?'

Een ander lievelingslied is Psalm 68:10: 'Geloofd zij God met diepst ontzag/Hij overlaadt ons dag aan dag/met Zijne gunstbewijzen.'

Wandelen met God

Wandelen. Dat doe je voor je plezier of voor de sport, waarbij het een het ander natuurlijk niet hoeft uit te sluiten. Zo zullen de (meeste) deelnemers aan de Nijmeegse Vierdaagse, het grootste wandelevenement ter wereld, het althans ervaren. En ook bergwandelaars combineren inspanning met ontspanning.

Minder ambitieus mag uiteraard ook: wandelen als rustige vorm van lopen. Je geniet van de natuur (of de stad!), alleen of in gesprek met een reisgenoot. In het begin van de Bijbel lezen we over Henoch. Hij 'wandelde met God'.

Wat moet hij een gelukkig mens geweest zijn! Wandelen met God – dat klinkt paradijselijk. Zoals God met Adam en Eva sprak bij het ruisen van de wind, zo spreken God en Henoch met elkaar.

Wandelen heeft hier de betekenis van een leven met God, een luisteren naar zijn stem en vertrouwelijk

spreken met hem. God liefhebben en je levensweg met hem gaan. En dan lezen we ineens iets wonderlijks: '...en hij was niet meer, want God nam hem weg'. Voor Henoch geen ziekbed, geen graf.

Ook wij mogen wandelen met God. Luisterend naar Gods stem in zijn woord, sprekend met hem. In Psalm 25 wordt dit 'de verborgen omgang met God' genoemd. Iets kostbaars, waar je wel de tijd voor moet nemen.

Al kun je niet (meer) letterlijk uit de voeten, God wil met ons wandelen. Hij kwam in de Here Jezus naar ons toe.

Zendelinge en dichteres Margaretha Alt bracht deze hechte relatie als volgt onder woorden: 'Ik wandel in het licht met Jezus, en ik luister naar zijn dierbare stem.' Met als laatste regel: 'En niets kan mij van Jezus scheiden sinds ik wandel in het licht met hem.'

Omdat we **van een broos soort** zijn

Het is veel jaren geleden dat ik van de Raad van Kerken in Woerden een bedrag kreeg, dat ik had aangevraagd voor een project. Doel was het schrijven van een brochure, samen met predikanten van verschillende kerken in Woerden en de grootste uitvaartvereniging. De brochure zou voor de bewoners van de stad beschikbaar komen. Een pleidooi voor wat ik was gaan noemen: het gesprek aan de keukentafel.

Eigenlijk was het niets anders dan pleiten voor wat in de Middeleeuwen de ars vivendi en de ars moriendi werd genoemd: levens- en stervenskunst. Dat we van een broos soort zijn weten we, we weten het steeds opnieuw als er de tijding is van een bekende die een slecht bericht kreeg of getroffen werd door een infarct of van de trap viel en botbreuken opliep. Of erger.

Het gesprek over de eigen sterfelijkheid is niet altijd

iets waar we lekker voor gaan zitten. Ooit had ik een onderhoud met een koster uit een buurgemeente, wiens vrouw ernstig ziek was. 'Hebben jullie wat afspraken kunnen maken over hoe jullie je haar uitvaart voorstellen?' vroeg ik, want het was duidelijk dat het die kant op ging. Geschrokken verbood hij me dat onderwerp bij haar bed aan de orde te stellen: daarmee 'zouden we het maar naar ons toetrekken'.

Spreeken over de eigen dood is een groter taboe dan praten over seks. Spreken over Hoop en op Wie we hopen betekent grote intimiteit, waarvoor we niet zomaar over woorden beschikken. Dat klopt: het heeft ook iets van betreden van heilige grond, en dat doe je niet zonder je schoenen uit te trekken. Toch pleit ik ervoor. Ik heb namelijk te vaak gezien dat als dat gesprek spontaan zou moeten ontstaan, het er doorgaans niet van komt. We deinzen er zomaar voor terug.

Rust in de kamer

Er is wel iets veranderd in de manier waarop in de zorg gekeken wordt naar kwetsbaarheid. Gelukkig maar. Een oude dame brak haar heup. Ze was 86, leed aan alzheimer. Toen ze bij ons in het ziekenhuis werd binnengebracht was ze in coma. Vroeger zou ze rechtstreeks de OK zijn opgereden. Ik was in huis en snel bij haar en haar kinderen, zo kwam het dat ik aanwezig was toen onze chirurg binnencwam. Ze pakte een kruk, ging zitten. Dat bracht al rust in de kamer.

Er was opluchting in de kamer; iemand nam de regie

Haar voorstel was om twee dagen af te wachten wat er ging gebeuren; mevrouw had geen pijn, nu meteen opereren betekende een grote kans op overlijden op de operatietafel. Ze adviseerde de familie bij hun moeder te blijven, bood een extra bed op de kamer aan zodat een van de kinderen kon blijven slapen. Zo gebeurde. Er was opluchting in de kamer, er was iemand die de regie nam. Ik sprak een gebed uit voor haar en de haren, dankte voor haar leven en voor de goede zorg die er was, gaf haar de zegen van God. De volgende ochtend vroeg kwam ik even kijken. Mevrouw was net overleden, te midden van haar kinderen. Dat is levens- en stervenskunst.

Kwaliteit van leven

Ik ontving een brief van een oudere man, meelevend kerklid. Ik kende hem al heel lang, we mochten elkaar graag. 'Misschien bereikte het bericht over mijn fietsongeluk je al op andere wijze. Ik wil je dan nu mijn eigen verhaal daarvan geven, zoals ik je het ook zou willen vertellen als ik je nu aan de telefoon zou hebben,' zo begon hij de brief. Hij vertelde dat gebleken was dat hij een ziekte ten dode had. 'Mijn vrouw en ik hebben het onderwerp dood vaker besproken dus konden wij de specialist, die de boodschap bracht, direct al zeggen dat kwaliteit van leven onze gids was. En dat daarbij geen experimentele onderzoeken horen. Mijn vrouw, onze kinderen en schoonkinderen hebben gezamenlijk besloten te proberen de mij nog gegeven tijd zo mooi en rijk mogelijke inhoud te geven. Daarbij hoort ook mijn contact met jou. Gods zegen en een goede toekomst gewenst. Je Aad.'

De brochure is er gekomen: *Als je afscheid nemen moet*, een gesprek aan de keukentafel. Aad en zijn vrouw hoefden het niet te lezen, zij volgden het oude advies al op.

Met anderhalf been

We zijn ruim twintig jaar verder en elke tijd moet leven en sterven opnieuw op de agenda zetten. Dat is een echt ander gesprek dan dat over het voltooide leven, een uitdrukking die massaal is geadopteerd, maar die ik niet begrijp. *Ars moriendi* gaat over iets heel anders: dat is het gesprek over stervenskunst, dat samen met de levenskunst een leven lang beoefend wordt, niet pas als de dood al met anderhalf been binnen staat, en de keus voor de hand zou liggen om hem dan maar meteen om de hals te vallen, als een vriend die je uitnodigt.

In de christelijke beschouwing is de dood geen vriend, maar teken van gebrokenheid na Gods goede schepping. Een overwonnen vijand, dat wel. Daar gaat een Verhaal over van de Mensenzoon die weent en toornig is bij het graf van een vriend. Toornig, niet geërgerd, zoals de Nieuwe Bijbelvertaling vlakjes vertaalt. En al helemaal niet dierbaar. En er mag tenminste gerouwd worden.

Aad was ik dankbaar voor zijn brief. Ik leerde van hem.

Een goede buur...

Elke keer als ik door de gang loop zie ik hen zitten. Altijd op hetzelfde tijdstip, 's middags na de warme maaltijd. Op een middag schuif ik aan, en neem plaats op een van hun rollators. 'Kent u elkaar? Ik zie u zo dikwijls samen zitten.' 'Ja, elke middag gaan we hier samen een poos zitten. Zij woont in de aanleunflat hiernaast en ik hier in dit huis. Zij maakt gebruik van het restaurant hier en ik eet op mijn kamer. Maar zo aan het begin van de middag vinden we het gezellig samen. We kunnen het goed met elkaar vinden. We praten wat en we groeten de mensen die voorbijkomen. Ze denken dat we burens zijn. Dat zijn we niet echt natuurlijk. Ze noemen ons bankje nu het burenbankje.'

Als ik weer naar m'n bureau loop moet ik denken aan de vierde zaterdag in september: Burendag, inmiddels een begrip. En ook later op de dag mijmer ik nog na over burens. Hoe verschillend gaan mensen met burens om. Wat kunnen ze een totaal andere – of misschien helemaal geen – betekenis hebben voor elkaar. In de regio in Friesland waar ik opgegroeid ben, werden heel wat straten dicht bij ons huis gerekend tot onze buurt. Nee, we kwamen niet bij elkaar over de vloer.

Maar als er een bijzondere gebeurtenis was, of het nu ging om vreugde of verdriet, leefde iedereen met elkaar mee.

In andere delen van het land waar ik later woonde, kende men dit niet zo en in de stad die nu mijn thuis is al helemaal niet. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er ook hier geen mooie dingen gebeuren in de contacten met burens. Ik denk aan die man die eerder meer op zichzelf was, maar nu met plezier een buurmeisje van school haalt omdat ze anders naar een buitenschoolse opvang zou moeten. Of die buurvrouw die naarmate ze ouder wordt en zich kwetsbaarder voelt steeds vaker om hulp durft te vragen. Haar blij gezicht als er voor het weekeind zomaar een taartje bij haar gebracht wordt.

Burens kies je niet. Ze komen op je pad. Je zoekt met elkaar naar een passende vorm van contact. Soms wat aftastend, ontdekkend wat past, zeker als de verschillen groot zijn. Soms gaan burens ook ieder een eigen weg. Maar als de nood aan de man is, hoop je dat men er is voor elkaar. Ook los van noodsituaties. Als kinderen of andere familieleden verder weg wonen

en er zorg nodig is, kunnen ze onmisbaar zijn. Ook in het woonzorgcentrum waar ik werk ben ik soms diep onder de indruk van die burenzorg. Zelfs als thuis wonen niet meer lukt blijft men de oude buurman of buurvrouw opzoeken in de nieuwe omgeving. Tegelijkertijd betekent het wonen daar ook omgaan met burenen. Uitvinden wat haalbaar is en werkt binnen de bestaande mogelijkheden.

Als ik de Bijbel opsla bij dit thema kom ik natuurlijk allereerst terecht bij Spreuken 27:10 (HSV): Beter een buur die dichtbij is dan een broer ver weg. We herkennen daar meteen ons spreekwoord in over een goede buur en een verre vriend. En ik ontdek zomaar nog zeker een handvol teksten waarin positief gesproken wordt over burenen. Of misschien moet ik het anders zeggen: in deze Bijbelwoorden zijn burenen getuige van de wonderen van de Here God. Jezus geneest een blinde man. De burenen zien het voor hun ogen gebeuren. Tot hun verwondering! Deze man, die eerst als bedelaar langs de weg zat, kan nu zien (Joh. 9:8). Velen van ons kennen ook het verhaal van de oude Elisabeth, die zwanger wordt. Haar burenen zien hierin de barmhartigheid vanuit de

hemel (Luc. 1:58). Ook in bekende gelijkenissen spreekt Jezus over burenen. Als een vrouw haar verloren schelling terugvindt, nodigt zij haar vrienden en burenen uit (Luc. 15:9). En misschien wel de allerbekendste gelijkenis van de herder met de honderd schapen. Als er één schaap ontbreekt, gaat de herder op zoek naar dat schaap en draagt het op zijn schouder naar huis. Thuisgekomen roept hij zijn vrienden én burenen op om met hem blij te zijn.

De grootheid van God ontdekken, ook in de relaties met burenen, gaat niet altijd vanzelf. Dat blijkt ook uit het verhaal van de arme weduwe die niets meer heeft dan een kruikje olie (2 Kon. 4:3). Ze krijgt de vreemde opdracht van Elisa om naar ál haar burenen te gaan en vaten te vragen. Daarna moet zij thuis deze vaten vullen met het kleine kruikje olie. En de olie blijft maar stromen. Alle vaten raken gevuld. Al die burenen zullen hun ogen uitgewreven hebben.

Misschien helpen al deze geschiedenissen ons om eens anders te kijken naar onze burenen. En hoe zouden zij ook anders kunnen kijken naar ons?

Het leven is: een krijgsbanier

Het leven is: een krijgsbanier,
door goed' en kwade dagen
descheurd, gevlekt, ontvallen schier,
kloekmoedig voorwaarts dragen!

Men tuimelt wel en wonden krijgt
men dikwijls, dicht' en diepe;
't en vlucht geen weerbaar man, die wijgt,*
of hem de dood beliepe!

Het leven is: geen vreed' alhier,
geen wapenstilstand vragen.
Het leven is: de kruisbanier
tot in Gods handen dragen.

*strijdt

Guido Gezelle (1830 - 1899)

LICHTSPOOR

Lichtspoor verschijnt zes maal per jaar en is een uitgave van de IZB, vereniging voor zending in Nederland.

Redactie

N.A. de Waal (voorzitter)
M. Verkaik (secretariaat)
ds. M. de Goei-Jansma
ds. W. Markus
ds. L.W. Smelt
ds. P. Zeedijk
A. Verhoeven

Redactie-adres

Breestraat 59-61
3818 BH Amersfoort
Tel. (033) 461 19 49
E-mail: lichtspoor@izb.nl

Fotoverantwoording

Danny van Beek, p.1
Sjaak Boot, p. 3, 4/5, 6
Pixabay, p. 7, 8/9
iStock, p. 10/11

